

SPIS TREŚCI:

1. WSTĘP.....	2
2. METODOLOGIA.....	4
3. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	6
4. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI	16
5. ANALIZA SWOT	17
6. MISJA	22
7. ANALIZA ZASOBÓW SOŁECTWA ŚWINIOTOP – WIZJA ROZWOJU WSI	24
8. PRIORYTETY ROZWOJU SPOŁECZNO – GOSPODARCZEGO	27
9. KIERUNKI ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI	28
10. PLANOWANE DZIAŁANIA W LATACH 2008-2015	29
11. PLAN FINANSOWY REALIZACJI ODNOWY SOŁECTWA ŚWINIOTOP	30
12. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITORINGU	31

I. WSTĘP

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym jej celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszaniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013” działanie „Odnowa i rozwój wsi”, jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy Wyszaków przy opracowaniu kierunków rozwoju sołectwa Świniotop.

Głównym celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów

Podstawą rozwoju miejscowości Świniotop i Loretto jest więc dokument pod nazwą „Plan Odnowy Miejscowości – Sołectwo Świniotop”, który określa misję, cele i kierunki działania wraz z zadaniami inwestycyjnymi na lata 2008 - 2015.

Przedstawione opracowanie koncentruje się na realizacji najistotniejszych zadań wskazanych przez społeczność lokalną przy wykorzystaniu istniejącego potencjału i szans rozwojowych występujących na obszarze objętym planem, łącząc zasoby ludzkie, naturalne, kulturowe.

„Plan Odnowy Miejscowości – Sołectwo Świniotop” stanowi wieloletni dokument strategiczny. Zapisy planu zachowują zgodność z dokumentami strategicznymi i operacyjnymi opracowanymi na poziomie kraju, województwa i lokalnego otoczenia.

Niniejsze opracowanie ma za zadanie w sposób przejrzysty przedstawić oddolną wizję rozwoju miejscowości będącą odzwierciedleniem oczekiwań i potrzeb mieszkańców

dotyczących przyszłych kierunków jej rozwoju, co umożliwi m.in. racjonalne i efektywne wykorzystanie środków pomocowych.

Plan Odnowy Miejscowości powstał w uspołecznionym procesie spotkań i konsultacji, przy udziale pracowników Urzędu Miejskiego w Wyszkanie. Proces opracowania obejmował badanie uwarunkowań obszaru, przeprowadzenie analizy SWOT, wypracowanie wizji miejscowości oraz wybór celów wraz z opracowaniem wieloletniego planu budżetowego, zasad wdrażania i oceny efektów realizacji planu.

Dokument stanowi więc podsumowanie prowadzonych analiz związanych z przyszłością miejscowości w sołectwie Świniotop i określa koncepcję ich rozwoju.

II. METODOLOGIA

„Plan Odnowy Miejscowości – Sołectwo Świniotop” opracowano przyjmując za podstawę wyniki debaty strategicznej organizowanej metodą aktywnego planowania strategicznego.

Przeprowadzono debatę z udziałem mieszkańców zamieszkujących na terenie sołectwa Świniotop (miejscowości: Świniotop, Loretto), liderów lokalnych, sołtysa i pracowników Urzędu Miejskiego w Wyszkanie. Jej zadaniem było zidentyfikowanie celów i kierunków działania w poszczególnych przyjętych teoretycznie obszarach życia społeczno – gospodarczego oraz wyznaczenie wariantu rozwoju miejscowości.

Na podstawie wypracowanej **analizy SWOT**, która przedstawia **silne strony** (wewnętrzne) miejscowości, **słabe strony** (wewnętrzne), **szanse** (zewnętrzne) i **zagrożenia** (zewnętrzne) odpowiedziano na pytanie:

„Co należy zrobić, albo, jakie podjąć działania lub spowodować efekty tych działań, żeby zlikwidować słabe strony miejscowości i zniwelować zagrożenia?”

Następnie przygotowano kilkanaście celów opierając się na wcześniej wybranych w wyniku dyskusji słabych stronach i zagrożeniach.

Podobnie pracowano przy budowaniu celów określonych na podstawie mocnych stron i szans. Kolejnym krokiem procesu konsultacji społecznej była hierarchizacja celów w poszczególnych obszarach życia społeczno - gospodarczego.

Przyjęto, że winny zostać wyróżnione cele pierwszorzędne, bez których miejscowość nie może się rozwijać oraz, cele drugorzędne, które przyspieszają rozwój danego obszaru społeczno-gospodarczego.

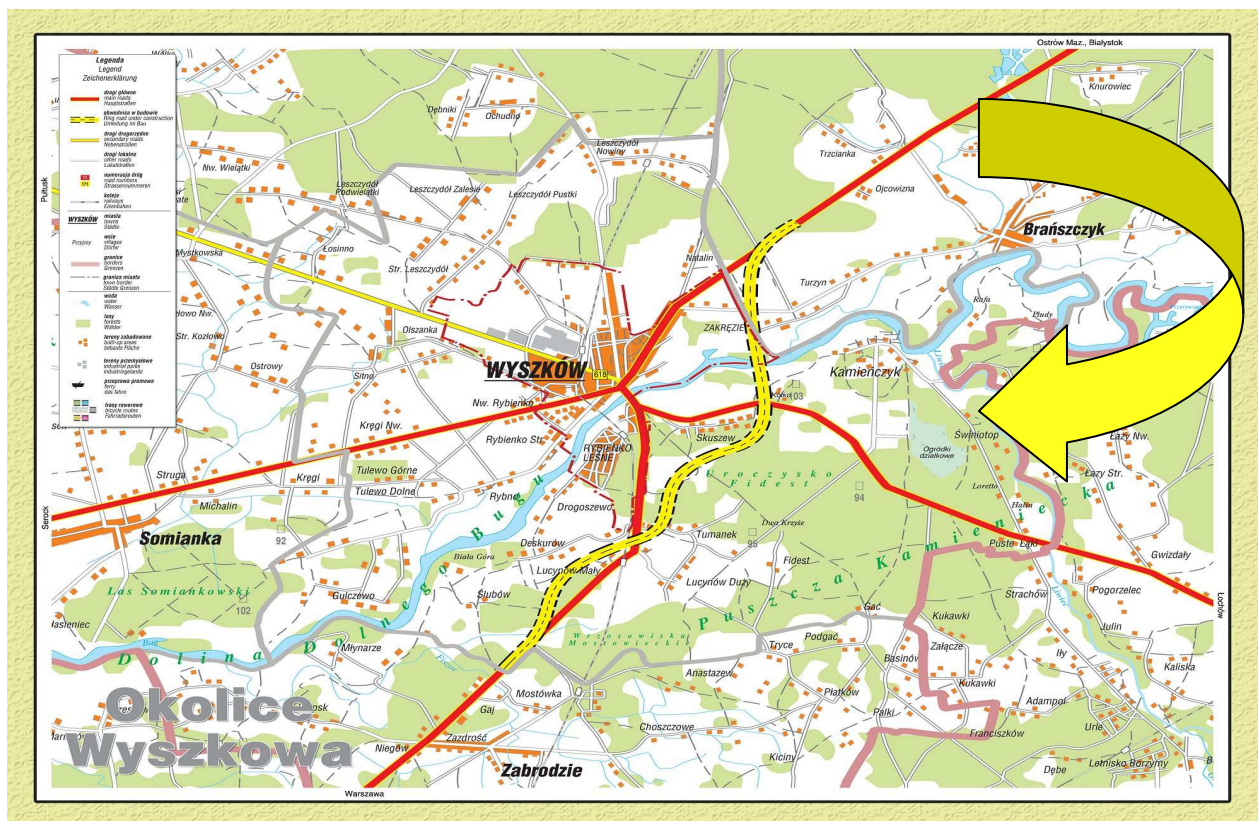
Wynikiem konsultacji po debacie strategicznej było wypracowanie celów w obszarze: infrastruktura, gospodarka oraz społeczność.

Jednocześnie, mieszkańcy zgłaszając inwestycje niezbędne do realizacji na terenie Świniotopii i Loretto dokonali ich hierarchizacji pod kątem niezbędności dla podniesienia poziomu życia mieszkańców.

„Plan Odnowy Miejscowości – Sołectwo Świniotop” jest planem otwartym stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania, a także to, że może zmienić się kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE.

III. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Miejscowość Świniotop jest małą wioską położoną w południowo-wschodniej części gminy Wyszków, w powiecie wyszkowskim, woj. mazowieckim. Od miasta Wyszków dzieli ją 11 km.

Wioska położona jest nad rzeką Liwiec, która przecina Równinę Wołomińską i uchodzi do rzeki Bug. Otaczający wioskę krajobraz równin denudacyjnych, urozmaicony jest wydmami, licznymi nieckami deflacyjnymi i tarasami rzecznyymi w dolinie Liwca.

Świniotop, jak podaje legenda, swoją nazwę zawdzięcza miejscu, w pobliżu którego, w bajorze, pogrzebano padłe podczas zarazy świnie. Inna zaś mówi, o świniopasach, którzy korzystali z przywileju wypasania zwierząt w lasach królewskich (do takich należała Puszcza Kamieniecka). Przeprowadzając stado świń przez rzekę nie zdołali uratować dużej ilości topiących się zwierząt.

CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Miejscowość Świniotop położona jest w lasach Puszczy Kamienieckiej, niedaleko Kamieńczyka (4 km) i Loretto. Wioska leży na terenach występowania gleb pseudobielicowych, w samej dolinie rzeki zaś dalej, różnego typu mad.

Liwiec, nad którym wieś leży, jest rzeką dziką, meandrującą. Przy wysokim stanie wód, zalewany jest cały taras zalewowy. Rzeka posiada dolinę o zmiennej szerokości. Jest płytka, z piaszczystym dnem. Obfituje w różne gatunki ryb: sumy, okonie, szczupaki i inne.

Okolica charakteryzuje się swoistym mikroklimatem. Jest to teren zaciszny, częściowo zacieniony, o korzystnych warunkach termiczno-wilgotnościowych, łagodny. Powietrze nasycone jest fitoncydami (olejkami eterycznymi wytwarzanymi przez drzewa iglaste). Otaczające Świniotop lasy, rosną na siedlisku boru mieszanego i świeżego oraz boru suchego. W drzewostanie dominuje sosna (ok. 50 lat) z domieszką dębu szypułkowego, brzozy, akacji i jarzębiny. W podszycie leśnym dominuje jałowiec pospolity, kruszyna pospolita i leszczyna. Lasy bogate są w grzyby, borówki - czernicę i brusznicę; w mniejszych ilościach występują maliny, jeżyny, poziomki. W miejscach podmokłych pojawiają się drzewostany liściaste głównie olsy i łągi. Na tarasie zalewowym rzeki Liwiec skupiają się łąki i pastwiska z kępami zadrzewień, które podnoszą ich wartość przyrodniczą.

Duże kompleksy leśne i dolina rzeki o dużym stopniu naturalności sprawiają, że na tym terenie występuje duże zróżnicowanie siedlisk przyrodniczych, a co za tym idzie bogactwo świata zwierzęcego. Gady reprezentowane są przez: jaszczurkę zwinkę, gniewosza plamistego i żmiję zygzakowatą; poza pospolitymi gatunkami ptaków (wróble, sikory, sroki, kawki i gawrony) na uwagę zasługują występujące tutaj w okresie lęgowym: kulik wielki, rybitwa białowąsa, rycyk, brodziec piskliwy, cyraneczka, cyranka, czajka, a także perkoz rdzawoszyi, bocian biały, derkacz, sieweczka rzeczna, kszuk rybitwa czarna, podróżniczek, ortolan i wiele innych. Licznymi przedstawicielami ssaków są drobne gryzonie (myszowate, jeże, krety i wiewiórki), zwierzyny łownej zaś: zające, lisy, dziki, sarny i jelenie a, także łosie.

Dolina Liwca jest naturalnym korytarzem (ciągłem) ekologicznym, o skali regionalnej, łączącym się z większym, o skali ponadkrajowej, doliną Bugu. Wysokie walory przyrodnicze sprawiły, że teren dolin Liwca, Bugu oraz Puszcza Biała uznane zostały jako obszar specjalnej ochrony ptaków i ochrony siedliskowej w Europejskiej Sieci Obszarów Natura 2000.

Świnotop jest małą wioską liczącą 95 stałych mieszkańców. Ucieczka młodych ludzi do miasta stała się przyczyną niekorzystnej struktury demograficznej. Większość mieszkańców stanowią ludzie starsi, pracujący na niewielkich, pod względem arealu, gospodarstwach, z których plony zaspokajają potrzeby własne właścicieli. Słabe gleby (V i VI klasa bonitacyjna), zła struktura agrarna gospodarstw sprawiają, że mieszkańcy muszą szukać zatrudnienia w pobliskim Wyszkanie lub Warszawie.

W Świniotopii znajdują się nieliczne w powiecie Wyszkańskim: gospodarstwo agroturystyczne oraz stadnina koni. Są to przykłady zmian, jakie zachodzą w świadomości mieszkańców, przywykłych do tradycyjnych form gospodarowania. W wiosce zlokalizowany jest także budynek Ochotniczej Straży Pożarnej.

Świnotop oraz blisko położone: Loretto, Kamieńczyk i Puste łąki są miejscowościami, których walory przyrodnicze docenili mieszkańcy Wyszkania i aglomeracji warszawskiej. Znajduje się tutaj duża (ok. 2 tys.) ilość dziełek letniskowych. Jedną z barier rozwoju funkcji turystycznej wymienionych miejscowości jest brak sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, co w zderzeniu z jakością środowiska naturalnego musi budzić obawę o jego przyszłość.

Loretto, należące do wsi Świniotop, stanowi ważny ośrodek o charakterze opiekuńczo – formacyjnym oraz turystyczno – pielgrzymkowym.

Początki sanktuarium maryjnego w Loretto sięgają 1928 roku. Wówczas ks. Ignacy Kłopotowski, założyciel Zgromadzenia Sióstr Loretanek, ówczesny proboszcz parafii Matki Bożej Loretańskiej w Warszawie, zakupił od dziedzica Ziatkowskiego duży majątek pod nazwą Zenówka, położony nad rzeką Liwiec, w odległości 60 kilometrów od stolicy. Dnia 27 marca 1929 roku zmieniono urzędową nazwę miejscowości na Loretto, nawiązując w ten sposób bezpośrednio do Sanktuarium Świętego Domku Matki Bożej w Loreto (pisane przez jedno „t”) koło Ankony we Włoszech. Święty Domek w Loreto, a właściwie jego ściany, zostały przywiezione z Ziemi Świętej do Europy przez krzyżowców. Jak mówi tradycja, w domku tym żyła Matka Boża i Pan Jezus, stąd jego wielkie znaczenie dla chrześcijaństwa. Początkowo umieszczono go w Jugosławii, później przeniesiono do Włoch, w okolice Ankony i postawiono w lesie laurowym, stąd późniejsza nazwa Loreto. Jednocześnie z postawieniem Domku, w ołtarzu umieszczono figurę Matki Bożej z Dzieciątkiem. Rzeźba posiada dwie charakterystyczne cechy: jedna dalmatyka okrywa dwie postacie, a twarze Matki Bożej i Dzieciątka mają ciemne oblicza. W 1981 roku do polskiego Loretto sprowadzono wierną kopię tej figury.

Na początku w Loretto była skromna kapliczka w lesie, którą następnie przeniesiono do murowanego budynku. Z uwagi na wzrastającą liczbę wiernych przychodzących na nabożeństwa zaczęto myśleć o wybudowaniu dużej kaplicy poświęconej Matce Bożej Loretańskiej. Prace rozpoczęto w 1952 roku. Pomimo utrudnień ze strony władzy komunistycznej w 1959 roku kaplica była już w stanie surowym. Pierwsza Msza święta została odprawiona 19 marca 1960 roku. Prace nad wykończeniem kaplicy trwały przez wiele lat. W 1971 roku wykonano elewację zewnętrzną, umieszczając na frontonie grafikę przedstawiającą Matkę Bożą Loretańską z napisem: „Bogu w Trójcy Świętej Jedynemu i Matce Bożej Loretańskiej 1971”.

Ostateczny wystrój nadał kaplicy artysta Jerzy Machaj, a jej poświęcenia dokonał 19 lutego 1984 r. ks. bp Jerzy Modzelewski. Początkowo kaplica była pod wezwaniem Matki Bożej Różańcowej, a od momentu sprowadzenia z Włoch figury Matki Bożej Loretańskiej – jest pod wezwaniem Matki Bożej Loretańskiej.

Loretto zaistniało jako miejsce kolonijne dla najbiedniejszych dzieci z Warszawy i okolic oraz schronienie dla bezdomnych, a także centrum religijne. Taki stan utrzymuje się przez 80 lat istnienia ośrodka z różną intensywnością w zależności od sytuacji polityczno – społecznej kraju. Po odzyskaniu terenu przez Zgromadzenie Sióstr Matki Bożej Loretańskiej, nastąpił intensywny rozwój tego miejsca. Loretto, pięknie położone, stanowi faktycznie przestrzeń publiczną, chętnie odwiedzaną przez turystów i pielgrzymów. Piękno roślinności,

zabytkowe dęby, czyste powietrze oraz cisza stanowią wspaniałą oazę sprzyjającą odpoczynkowi i regeneracji sił. Na stałe funkcjonuje tutaj klasztor sióstr loretańskich i dom nowicjatu, dom dla starców pod nazwą „Dzieło Miłości im. Ks. Ignacego Kłopotowskiego”, domy rekolekcyjne, wypoczynkowe, kolonijne. W okresie letnim i w weekendy przybywają, indywidualnie i grupowo, turyści i pielgrzymi. Odpust w Loretto odbywa się w niedzielę po 8 września, święcie Narodzenia Matki Bożej. Na uroczystość tę przybywa do Loretto ponad 10 tys. pielgrzymów.

Dla dzieci i młodzieży wydzielony został bezpieczny teren rekreacyjny. Na stałe, w Domu Opieki, przy posłudze grupom turystyczno – pielgrzymkowym, przy utrzymaniu terenów zieleni, zatrudnionych jest kilkadziesiąt osób. Barię rozwoju jest utrudniona, ze względu na stan drogi dojazdowej, dostępność kompleksu Sanktuarium. Błotnista droga prowadząca do Domu Opieki, Sanktuarium, ośrodków rekreacyjno – formacyjnych stanowi ogromne utrudnienie dla dojeżdżającego personelu opiekuńczo – leczniczego, dla rodzin pensjonariuszek, dla karetek pogotowia, czy też zespołu zaopatrzeniowego. Lepsza dostępność komunikacyjna (utwardzony ciąg dla pieszych, utwardzony dojazd z miejscem postoju dla samochodów) pozwoliłaby na dalszy rozwój miejscowości i podniosłaby jej atrakcyjność.

W sołectwie Świniotop nie ma sieci ciepłowniczej, jak i centralnych kotłowni. Najpowszechniejszym na terenie miejscowości sposobem zaopatrywania w ciepło są przydomowe kotłownie indywidualne opalane drewnem i węglem. Forma ta wiąże się ze zjawiskiem dokuczliwej, niskiej emisji zanieczyszczeń pyłowych, odczuwalnym przy bezwietrznej pogodzie.

Na terenie miejscowości nie ma sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej. Mieszkańcy posiadają własne przydomowe zbiorniki bezodpływowe. Ich opróżnianie odbywa się za pomocą pojazdów asenizacyjnych, następnie ścieki są przekazywane do oczyszczalni ścieków w Rybieniu Starym. Usługę wywozu nieczystości płynnych świadczą podmioty prywatne. Stan techniczny zbiorników przydomowych w niektórych przypadkach jest nieprawidłowy, co powoduje zanieczyszczenie wód gruntowych.

Na terenie sołectwa brak jest składowiska odpadów. Odpady komunalne są segregowane i gromadzone w pojemnikach przydomowych lub workach, a następnie odbierane, podobnie jak w przypadku nieczystości płynnych, przez specjalistyczne podmioty prywatne.

W zakresie opieki szpitalnej i specjalistycznej mieszkańcy Świniotopii korzystają z usług Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej (Szpitala Powiatowego) w Wyszkanie.

Na terenie sołectwa działa Ochotnicza Straż Pożarna.

ŚWINIOTOP W LICZBACH

Tabela 1 Struktura gospodarstw rolnych

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2007
Liczba gospodarstw	51
Powierzchnia gospodarstw (w ha) ogółem, w tym:	194.0093
1-2ha	25 gospodarstw – 21.5809
2-5ha	12 gospodarstw – 39.4937
5-7ha	3 gospodarstwa – 19.0772
7-10ha	5 gospodarstw – 40.8918
10-15ha	5 gospodarstw – 57.6566
15 i więcej ha	1 gospodarstwo – 15.3091
Średnia wielkość gospodarstwa	3.8041

Źródło: Urząd Miejski w Wyszkanie

Według danych Urzędu Miejskiego w Wyszkanie liczba gospodarstw rolnych w Świniotopii wynosi 51. Połowa gospodarstw (25) są to niewielkie gospodarstwa do 2ha.

Miejscowość Świniotop rozciąga się na powierzchni 714.9570 ha. Zamieszkuje go 95 osób. W tym 45 kobiet i 50 mężczyzn. 58 mieszkańców to osoby w wieku produkcyjnym, między 18 a 60 rokiem życia. 24 mieszkańców to osoby powyżej 60 roku życia.

Tabela 2 Struktura gruntów według klas bonitacyjnych w Świniotopii

WYSZCZEGÓLNIENIE	(powierzchnia w ha)
Powierzchnia miejscowości ogółem, w tym:	714.9570
Użytki rolne ogółem, w tym:	140.1584
Grunty orne, w tym:	97.9183
Grunty klasy I	-
Grunty klasy II	-

WYSZCZEGÓLNIENIE	(powierzchnia w ha)
Grunty klasy III a	-
Grunty klasy III b	-
Grunty klasy IV a	-
Grunty klasy IV b	1.6145
Grunty klasy V	27.2841
Grunty klasy VI	63.0386
Grunty klasy VI z	5.9811
Sady	2.2018
Łąki	5.8200
Pastwiska	34.2183
Lasy i grunty leśne	495.8474
Grunty zadrzewione i zakrzewione	3.2355
Grunty pod wodami stojącymi	-
Grunty pod wodami płynącymi	-
Grunty pod rowami	7.200
Użytki kopalne	-
Tereny komunikacyjne - drogi	23.7160
Tereny komunikacyjne - tereny kolejowe i inne	-
Tereny mieszkaniowe, przemysłowe i inne zabudowane	38.6540
Tereny niezabudowane	-
Tereny zielone i rekreacyjne	2.2057
Tereny różne	0.3500
Nieużytki	3.5900

Źródła: Urząd Miejski w Wyszku

Strukturę prowadzonej działalności gospodarczej na terenie Świniotopii przedstawia poniższa tabela:

Tabela 3 *Struktura prowadzonej działalności gospodarczej*

WYSZCZEGÓLNIENIE	ILOŚĆ
Placówki handlowe i gastronomiczne	1
Produkcja wyrobów przemysłowych	-
Produkcja wyrobów spożywczych	-
Budownictwo	-
Usługi transportowe	-
Zakłady produkcyjno - usługowe	1
Inne	3
OGÓŁEM:	5

Źródło: Urząd Miejski w Wyszkanie

IV. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

W celach znajdujących się w niniejszym dokumencie zawarte są kierunki działania, które stanowią naturalny obszar realizacji Planu Odnowy Miejscowości – Sołectwo Świniotop.

Plan ten określa szczególne obszary, które stanowią wyodrębnione elementy przestrzeni miejscowości:

- *obszary infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej,*
- *obszary infrastruktury proturystycznej,*
- *obszary infrastruktury publicznej,*
- *obszary infrastruktury drogowej i okołodrogowej,*
- *obszary infrastruktury kulturalnej,*
- *obszary aktywizacji społecznej i gospodarczej,*
- *obszary infrastruktury technicznej,*
- *obszary bezpieczeństwa i porządku publicznego.*

Powyższe obszary zapisane w celach pierwszorzędnych i drugorzędnych traktuje się jako obszary rozwoju społeczno-gospodarczego sołectwa Świniotop na lata 2008-2015.

Wymienione obszary zidentyfikowane na podstawie celów i kierunków działania stanowią o podziale przestrzeni społeczno – gospodarczej miejscowości, w których będą realizowane poszczególne przedsięwzięcia zamieszczone w Planie Odnowy Miejscowości. Dotyczy to inwestycji finansowanych w oparciu o montaż finansowy środków z budżetu gminy i funduszy strukturalnych, jak i realizowanych tylko w oparciu o środki własne.

V. ANALIZA SWOT

Określenie SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron miejscowości oraz badania szans i zagrożeń, jakie przed nią stoją. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- „**mocnych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony miejscowości i które należy wykorzystać sprzyjąc będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);
- „**słabych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony miejscowości i które nie wyeliminowane utrudniać będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- „**szans**” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi miejscowości;
- „**zagrożeń**” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój miejscowości).

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego miejscowości.

Poniższy zbiór informacji o mocnych i słabych stronach miejscowości i stojących przed nią szansach i zagrożeniach jest uzgodnioną wypadkową wiedzy o stanie i potrzebach miejscowości ułożonych przekrojowo (w ramach poszczególnych obszarów życia społeczno - gospodarczego).

Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Atrakcyjne położenie geograficzne; ➤ Czyste środowisko naturalne; ➤ Rozwijający się sektor usług czasu wolnego – zainteresowanie walorami wypoczynkowymi ze strony osób odwiedzających; ➤ Zróżnicowane walory turystyczne; ➤ Rosnące znaczenie turystyki pielgrzymkowej; ➤ Rosnące znaczenie agroturystyki w ofercie regionu; ➤ Przyjazne warunki klimatyczne (łagodny klimat) sprzyjające turystyce i rolnictwu; ➤ Szczególny mikroklimat; ➤ Położenie w pobliżu aglomeracji warszawskiej; ➤ Nie wyeksploatowany wizerunek regionu; ➤ Zaradność, pracowitość społeczności lokalnej; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Słabo wykorzystane walory środowiskowe; ➤ Słabo rozbudowana infrastruktura turystyczna, sportowa oraz kulturalna; ➤ Brak obiektów dziedzictwa kulturowego (walorów antropogenicznych); ➤ Przy wysokim stanie wód możliwość podtopienia terenów; ➤ Niewystarczające oznakowanie atrakcji turystycznych; ➤ Brak aktywnej promocji turystycznej regionu oraz produktów lokalnych; ➤ Uboga oferta turystyczna; ➤ Znikoma ilość miejsc noclegowych; ➤ Słabo rozwinięta drobna gastronomia; ➤ Brak kapitału finansowego; ➤ Słaba znajomość języków obcych; ➤ Brak innowacji w ofercie turystycznej; ➤ Brak wiedzy na temat kreowania, wykorzystania produktu lokalnego i jego promocji wśród społeczności wiejskiej; ➤ Zubożenie części społeczeństwa,; ➤ Niska dostępność Internetu; ➤ Emigracja zarobkowa; ➤ Bariery mentalne; ➤ Roszczeniowa postawa części społeczeństwa; ➤ Niskie kwalifikacje mieszkańców w

	<p>zakresie korzystania z pomocy zewnętrznej;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Niska świadomość ekologiczna społeczeństwa; ➤ Istnienie dzikich wysypisk; ➤ Brak sieci wodociągowej i kanalizacyjnej;
Okazje, szanse	Trudności, zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Działalność programów na rzecz rozwoju obszarów wiejskich – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013; ➤ Priorytetowe traktowanie kwestii środowiska naturalnego i zrównoważonego rozwoju przez instytucje unijne; ➤ Zaangażowanie wielu osób i środowisk na rzecz rozwoju miejscowości; ➤ Wzrost zapotrzebowania na oryginalną i przystępną cenowo ofertę wypoczynku; ➤ Wzrost zamożności klasy średniej; ➤ Wzrost zapotrzebowania na usługi i konsumpcję; ➤ Wzrost liczby turystów; ➤ Zapotrzebowanie na turystykę kulturową i alternatywną; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Niestabilne i niespójne prawo i przepisy fiskalne nieprzyjazne rozwojowi przedsiębiorczości indywidualnej i rodzinnej; ➤ Konkurencja ze strony innych regionów; ➤ Rosnące tempo rozwoju technologii wymagające ponoszenia znaczących nakładów na rozwój produktów i usług oraz podtrzymywanie konkurencyjności oferty; ➤ Przejmowanie części negatywnych zachowań z otoczenia – konsumpcjonizm, zmiana wartości; ➤ Występujący zanik solidarności społecznej i pomocy sąsiedzkiej; ➤ Utrwalanie zjawiska ubóstwa i wykluczenia społecznego; ➤ Starzejące się społeczeństwo; ➤ Emigracja młodych ludzi i fachowców

<ul style="list-style-type: none">➤ Wzrost popularności turystyki aktywnej, weekendowej;➤ Środki strukturalne Unii Europejskiej, dostępne w zakresie rozbudowy infrastruktury turystycznej;➤ Możliwości wymiany dobrych praktyk z instytucjami w kraju i za granicą;➤ Powolny wzrost świadomości społeczeństwa w zakresie zdrowego trybu życia i aktywności fizycznej;➤ Rozwój intelektualny – rozwój nowych technologii, kontakty z wyjeżdżającymi za granicę, wzrost znajomości języków obcych.	<ul style="list-style-type: none">za granicę;➤ Skomplikowane procedury pozyskiwania i rozliczania środków pomocowych – duża biurokracja – zagrożenie szczególnie istotne dla osób fizycznych i małych organizacji pozarządowych (wkład własny, zasada refundacji, nadmierna sprawozdawczość);➤ Wysokie koszty inwestycji w ochronę środowiska;➤ Kolizja interesów pomiędzy ochroną ekosystemów a funkcjami gospodarczymi, turystycznymi i osadniczymi;➤ Bariery mentalne wśród części społeczeństwa w zakresie dostosowania się do zasad ochrony środowiska;
---	--

Reasumując, wyniki sporządzonej analizy SWOT wskazują, że miejscowości w sołectwie Świniotop posiadają wiele unikatowych potencjałów pozwalających na dalszy rozwój społeczno-gospodarczy tego obszaru. W pierwszym rzędzie zwrócić należy uwagę na walory kulturowe i przyrodnicze. Splatają się tutaj wiejskie tradycje z obszarami cennymi przyrodniczo. Można więc powiedzieć, że atrakcyjność turystyczna tego regionu, zwłaszcza dla mieszkańców aglomeracji warszawskiej jest bezdyskusyjna.

Pozytywnie oceniany może być również poziom kapitału ludzkiego, zwłaszcza w warstwie postaw dotyczących pracy. Nieco bardziej krytycznie należy spojrzeć na poziom kwalifikacji mieszkańców odbiegający od kwalifikacji mieszkańców pobliskich obszarów

aglomeracyjnych. Poprawy wymaga również stan i nasycenie w infrastrukturę techniczną i społeczną.

Powyższe czynniki wskazują na najważniejsze wyzwanie stojące przed społecznością sołectwa objętego Planem Odnowy Miejscowości. Jest nim odpowiednie uplasowanie miejscowości w stosunku do aglomeracji warszawskiej, zwłaszcza zaś stwarzanie oferty atrakcyjnej dla jej mieszkańców. Miejscowości mogą funkcjonować z sąsiednimi obszarami metropolitalnymi na zasadach komplementarnych zapewniając dobre warunki dla rozwoju mieszkalnictwa, realizacji funkcji rekreacyjno-turystycznych, pielgrzymkowych czy dostarczając wartościowych produktów rolno-spożywczych. Z wyzwaniem powyższym wiąże się także konieczność przeciwstawienia się nastrojom emigracyjnym. Dotyczy to zwłaszcza mieszkańców młodych, którzy szans swojego indywidualnego rozwoju są skłonni poszukiwać nie tylko poza swoimi miejscowościami, ale wręcz poza krajem. Dlatego, niestety nie istotnym zadaniem jest stworzenie w sołectwie Świniotop takich warunków życia, które będą konkurencyjne względem innych obszarów, zwłaszcza zaś wobec rynków pracy sąsiednich miejscowości.

VI. MISJA

Misja jest wyrażeniem, które określa główny cel miejscowości, jej „sens życia”. Jest wyrazem dążeń i oczekiwań w stosunku do miejscowości, dla której została sformułowana.

Wypracowana misja rozwoju miejscowości poprzez wizję, pokazuje pozytywny obraz miejscowości Świniotop i Loretto na kolejne 7 lat.

Przeprowadzone analizy i wyartykułowane potrzeby mieszkańców, pozwalają na określenie głównych celów planu. Cele te będą wyznacznikiem kierunku wszystkich działań objętych planem.

Misja dla przedstawianych miejscowości jest opisem wizji miejscowości oraz ich głównego pola działań w przyszłości. Koncentruje się ona na istocie rzeczy, dostosowuje kierunki działań do długoterminowych celów, równocześnie pełni funkcje motywacyjne i promocyjne.

Misja wyraźnie określa charakter miejscowości i wskazuje jej atuty. Z misji bezpośrednio wynikają obszary, które powinny być rozwijane. Obszary rozwojowe, które wypracowano wspólnie na debacie strategicznej wzajemnie się uzupełniają. Wiele zadań realizacyjnych wskazanych w obszarze "gospodarka" powiązanych będzie zarówno z obszarem "infrastruktura", jak dotyczyć będzie samych mieszkańców. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości będzie zarówno kreował nowe miejsca pracy, jak również będzie wpływał na inwestycje w dziedzinie infrastruktury czy ochrony środowiska naturalnego. Zadania realizowane w obszarach związanych z kulturą, oświatą i sportem wpłyną na podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców oraz integracji kulturalnej z gminą i regionem.

Misja stanowi myśl przewodnią, wyrażającą filozofię funkcjonowania lokalnej społeczności. Ta myśl ukazuje sposób funkcjonowania w osiągnięciu wizji rozwoju obszaru objętego Planem Odnowy Miejscowości oraz wyznaczonych na jej podstawie celów.

Misją rozwoju miejscowości jest poprawa poziomu i jakości życia mieszkańców poprzez zrównoważony rozwój obszarów wiejskich w oparciu o walory turystyczno-krajobrazowe obszaru, przy poszanowaniu tradycji, kultury, zabytków i środowiska naturalnego. Przy realizacji wspólnych celów opieramy się na wzajemnym zaufaniu i partnerskiej współpracy pomiędzy samorządem, organizacjami społecznymi, przedsiębiorcami i aktywnymi grupami mieszkańców, wykorzystując możliwości wynikające z członkostwa Polski w UE i dostępność do środków wspierania rozwoju lokalnego.

W dalszej części planu przedstawiono obszary, cele i kierunki działania dla każdego z obszarów życia społeczno – gospodarczego.

VII. Analiza zasobów sołectwa Świniotop – wizja rozwoju wsi

DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI		WIZJA STANU DOCELOWEGO	
Co ją wyróżnia?	duża ilość działek letniskowych, stadnina , gospodarstwo agroturystyczne, Dom Opieki, Sanktuarium, Klasztor i dom rekolekcyjny	Co ma ją wyróżniać?	rozwój turystyki: rekreacyjno-wypoczynkowej, kwalifikowanej, pielgrzymkowej
Jakie pełni funkcje?	mieszkaniową, turystyczną	Jakie ma pełnić funkcje?	mieszkaniową, usługową, turystyczną, rolniczą
Kim są mieszkańcy?	pracownicy, emeryci, renciści, bezrobotni, dzieci	Kim mają być mieszkańcy?	zintegrowani mieszkańcy wsi, podnoszący swoje kwalifikacje, zaangażowani w życie wsi, podniesiony poziom wykształcenia,
Co daje utrzymanie?	praca w sferze produkcyjno – usługowej poza wsią; emerytury, renty, pomoc społeczna, zasiłki dla bezrobotnych	Co ma dać utrzymanie?	praca w sferze produkcyjno – usługowej, we wsi i poza wsią, działalność gospodarcza, turystyka

Jak zorganizowani są mieszkańcy?	Rada Sołecka w sołectwie Świniotop	W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy?	stowarzyszenia kulturalne i turystyczne, Grupa Odnowy Wsi
W jaki sposób rozwiązują problemy?	sporadyczne zebrania wiejskie, indywidualne interwencje u władz gminy	W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	okresowe spotkania i zebrania wiejskie, spotkania z władzami gminy, współpraca z sąsiednimi miejscowościami, lepszy przepływ informacji między mieszkańcami
Jaki wygląda nasza wieś?	wieś o zwartej zabudowie	Jak ma wyglądać nasza wieś?	estetycznie zagospodarowane posesje segregacja odpadów i utrzymanie w czystości wsi, domki letniskowe, remont budynków, wybudowane drogi i chodniki,
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	czyste środowisko, (zanieczyszczenie wód powierzchniowych ściekami komunalnymi ?), otaczająca wioskę Puszcza Kamieniecka, bliskość rzeki Liwiec, swoisty klimat	Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	czyste i przyjazne środowisko dla ludzi, wykorzystanie naturalnych walorów przyrodniczych i turystycznych

Jakie jest rolnictwo?	małe, niskotowarowe, rodzinne gospodarstwa rolne	Jakie ma być rolnictwo?	innowacyjne, ekologiczne, agroturystyka
Jakie są powiązania komunikacyjne?	komunikacja autobusowa	Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	regularne połączenia komunikacyjne do pobliskiego miasta i miejscowości sąsiednich
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?		Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży?	plac zabaw; ścieżki rowerowe, spacerowe i przyrodnicze; udział w rozgrywkach sportowych; dostęp do ścieżki edukacyjno-przyrodniczej, udział w imprezach folklorystycznych

VIII. PRIORYTETY ROZWOJU SPOŁECZNO – GOSPODARCZEGO

Hierarchizacji celów dokonano w trzech obszarach rozwoju społeczno - gospodarczego.

Dla każdego z tych obszarów wyznaczono cele pierwszorzędne, bez których miejscowości Świniotop i Loretto nie mają możliwości dalszego rozwoju.

Na podstawie tak zhierarchizowanych celów określono priorytety w poszczególnych obszarach rozwoju społeczno - gospodarczego i zapisano je poniżej:

➤ G O S P O D A R K A

Priorytetem w obszarze gospodarczym są działania w kierunku wykorzystania położenia Świniotopii i Loretto oraz tworzenia warunków do powstawania nowych miejsc pracy przy jednoczesnym rozwijaniu zdolności do pozyskania środków finansowych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i innych źródeł pozabudżetowych.

➤ I N F R A S T R U K T U R A

Priorytetem w tym obszarze jest podjęcie działań w kierunku rozbudowy infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej oraz kulturalnej i sportowej na terenie objętym POM przy jednoczesnym intensywnym działaniu na rzecz zwodociągowania i skanalizowania miejscowości oraz poprawy infrastruktury drogowej.

➤ S P O Ł E C Z N O Ś Ć

Obszar społeczny za priorytetowe cele przyjął tworzenie warunków do poprawy funkcjonowania i dostępności mieszkańców do opieki zdrowotnej i społecznej, oferty kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej oraz tworzenie warunków do dalszego integrowania mieszkańców między innymi zwiększając ich dostęp do informacji. Działania te winny być wsparte niwelowaniem skutków występowania bezrobocia na terenie miejscowości.

IX. KIERUNKI ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI

Proponowane kierunki rozwoju miejscowości objętych Planem Odnowy Miejscowości:

- stały rozwój i modernizacja infrastruktury społecznej i infrastruktury komunalnej;
- promocja posiadanych zasobów kulturowo - przyrodniczych - dostosowanie i rozpowszechnienie miejsc atrakcyjnych turystycznie poprzez budowę dróg dojazdowych, ścieżek rowerowych oraz szlaków pieszych, a także zagospodarowanie pobliskich terenów;
- rozwój miejscowości poprzez turystykę i rekreację – modernizacja ogólnodostępnych plaż (budowa pomostów, wytyczenie kąpielisk oraz pól namiotowych), stworzenie ścieżek rowerowych, szlaków wodnych, pieszych i konnych;
- poprawa stanu technicznego dróg - modernizacja nawierzchni istniejących, budowa nowych dróg;
- zwiększenie częstotliwości połączeń komunikacyjnych (PKS) - dostosowanie ich do potrzeb mieszkańców dojeżdżających do innych miejscowości np. do pracy, do szkoły);
- stworzenie mieszkańcom korzystnych warunków życia i Rozwoju;
- wspieranie działalności organizacji pozarządowych na terenie miejscowości.

X. PLANOWANE DZIAŁANIA W LATACH 2008-2015

W ramach „Planu Odnowy Miejscowości – Sołectwa Świniotop” zakłada się realizację zadań inwestycyjnych, które zostały przedstawione poniżej:

- Odnowa miejscowości Świniotop poprzez remont i modernizację budynku remizy na potrzeby świetlicy wiejskiej,
- Zagospodarowanie obszaru przestrzeni publicznej na terenie Sanktuarium M.B. Loretańskiej w Loretto,
- Modernizacja dróg i budowa chodników w miejscowości Świniotop,
- Odnowa przydrożnej kapliczki;
- Budowa sieci wodno – kanalizacyjnej.

XI. PLAN FINANSOWY REALIZACJI ODNOWY SOŁECTWA ŚWINIOTOP

Plan finansowania projektów zawartych w Planie Odnowy Miejscowości jest montażem szacunkowym i przedstawia potencjalne, a nie już uchwalone źródła finansowania.

Nazwa zadania	Nakłady całkowite	Środki własne	Dofinansowanie	Lata realizacji
Odnowa miejscowości Świniotop poprzez remont i modernizację budynku remizy na potrzeby świetlicy wiejskiej	55.000,00	13.750,00	41.250,00	2010-2011
Zagospodarowanie obszaru przestrzeni publicznej na terenie Sanktuarium M.B. Loretańskiej w Loretto	1.700.000,00	1.200.000,00	500.000,00	2009-2012
Modernizacja dróg i budowa chodników w miejscowości Świniotop	400.000,00	400.000,00	0,00	2009-2011
Odnowa przydrożnej kapliczki	12.000,00	8.000,00	4.000,00	2010
Budowa sieci wodno – kanalizacyjnej	4.500.000,00	675.000,00	3.825.000,00	2011-2015

XII. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITORINGU

Określony system wdrażania Planu Odnowy Miejscowości wywołuje zgodny z nim system monitorowania i oceny (ewaluacji) całego dokumentu. Monitoring i ewaluacja polegają na dokonywaniu okresowej oceny stopnia realizacji działań zapisanych w dokumencie strategicznym i wprowadzeniu modyfikacji zgodnie ze zmieniającymi się warunkami zewnętrznymi i wewnętrznymi wpływającymi na rozwój społeczny i gospodarczy miejscowości. Do monitoringu i oceny Planu Odnowy Miejscowości zobowiązuje się Gminę Wyszków, zatwierdzając Plan Odnowy Miejscowości.

Wprowadzenie systemu monitoringu i ewaluacji pomoże rozwiązać problem dezaktualizacji założeń Planu Odnowy Miejscowości, wynikających ze zmieniających się warunków działania samorządu, prawodawstwa i innych czynników mogących deformować zasadność podejmowanych działań w ramach niniejszego dokumentu. Zakłada się również możliwość tworzenia dodatkowych kart projektów, które będą wpisywać się w założone cele operacyjne. Monitoring prowadzony będzie wyłącznie na podstawie stopnia osiągnięcia podstawowych wskaźników produktu i rezultatu danego projektu.

W gestii samorządu pozostanie zatwierdzenie drogą uchwały zmian w zapisach Planu.

Sposoby monitorowania:

Monitoring – śledzenie, czyli ocena realizacji Planu Odnowy Miejscowości, odbywać się będzie na poziomie oceny realizacji poszczególnych projektów inwestycyjnych:

- Każdy projekt powinien posiadać kartę oceny realizacji projektu;
- Bieżąca ocena powinna pozwolić na natychmiastowe dostosowanie działań lub ich elementów do zmieniających się warunków zewnętrznych (np. inne źródła finansowania, przesunięcie harmonogramu realizacji, czy zmiana zadań);
- Odpowiedzialność za prowadzenie procedury monitoringu spoczywa na jednostkach koordynujących poszczególne projekty;
- Jednostki koordynujące są odpowiedzialne za przygotowania kart ocen realizacji działań strategicznych;
- Proponuje się, aby bieżąca ocena realizacji Planu Odnowy Miejscowości (monitoring) odbywała się raz do roku;
- Karty oceny projektu będą składane do Zespołu zarządzania Planem Odnowy Miejscowości,

który przygotuje zbiorcze sprawozdanie z realizacji Planu Odnowy Miejscowości.

Ocena (ewaluacja) Planu Odnowy Miejscowości

Ocena (ewaluacja) to procedura polegająca na badaniu przyczyn rozbieżności między zakładanymi efektami a rzeczywistymi (na podstawie karty ocen projektu), z jednoczesnym wprowadzeniem zmian, które mają na celu dostosowanie Planu Odnowy Miejscowości do określonych wymagań. Zakłada się, że ocena będzie prowadzona każdego roku.

Ocena Planu Odnowy Miejscowości odbywać się będzie poprzez następujące działania:

- Analiza poszczególnych kart ocen realizacji projektów i bieżące reagowanie na zmieniające się warunki. Analiza będzie dokonywana przez Zespół zarządzania Planem Odnowy Miejscowości;

- Okresowy, tzn. przynajmniej raz w roku, przegląd realizacji Planu Odnowy Miejscowości na zebraniach Rady Sołectkiej oraz sesjach Rady Miejskiej;

Sesja i zebrania będą miały charakter sesji/zebrań strategicznych, na których wprowadzane będą zmiany do Planu Odnowy Miejscowości. Uczestnikami sesji strategicznych, poza Radnymi Gminy Wyszaków oraz członkami Rady Sołectwa Świniotop, będą przedstawiciele różnych środowisk;

- Sesja strategiczna powinna wyprzedzać sesje dotyczące projektowania budżetu Miasta i Gminy, wskazując na nowe kierunki prac nad budżetem.

Program sesji/zebrania strategicznego powinien uwzględniać:

- Ocenę Planu Odnowy Miejscowości na podstawie kart ocen projektów;

- Propozycje nowych działań z uzasadnieniem wprowadzenia lub rezygnacji, jeżeli dane zadanie było wpisane w Plan Odnowy Miejscowości;

- Dyskusja, głosowanie, zatwierdzenie.

Prace nad wdrażaniem i zmianami w Planie Odnowy Miejscowości powinny przebiegać w uzgodnieniu społecznym, dlatego zachęca się, aby co dwa lata w pracach zespołu opracowującego POM wzięli udział zaproszeni goście, tzw. liderzy społeczni.

Główne zadania i projekty, wynikające z planu rozwoju, zostaną udostępnione mieszkańcom poprzez stronę internetową gminy Wyszaków. Takie przedstawienie Planu Odnowy Miejscowości sołectwa Świniotop pozwoli na jego upublicznienie w szerokim kręgu

mieszkańców oraz stworzy możliwość jak największego uczestnictwa mieszkańców przy jego wdrażaniu.

